

**A Nagyközségi József Attila Művelődési Ház és
Könyvtár
2022. évi beszámolója**

Jászladány, 2023. február

**Készítette:
Gyáfrás-Karkus Hajnalka és Kun Adrienn**

1. Rövid összefoglaló

Jászládány könyvtára közepesen felszerelt, minőségi és mennyiségi szempontból megfelelő dokumentumállománnyal rendelkező, széles körű szolgáltatásokat nyújt, infrastruktúrája és eszközellátottsága is körülbelül közepes szinten áll.

Általános gyűjtőkörű, nyilvános települési könyvtár. Szolgáltatásainak köre a hagyományos könyvtári szolgáltatásokon kívül egyéb, az információs társadalom igényeit is kielégítő szolgáltatásokat is magában foglalja.

Intézményünk arra törekszik, hogy maximális mértékben a használói igényekhez igazodva bővítse, alakítsa dokumentumállományát. A könyveken és egyéb könyvtári dokumentumokon kívül a könyvtárba betérők használhatják naponta frissülő időszak kiadványainkat.

Rendelkezésre állnak olvasói munkaállomások széles sávú internet-eléréssel, illetve az épületben az alsó szinten ingyenes WiFi is működik.

Az évek során észrevehetően csökkent a könyv és a könyvtárhasználók száma, módosultak a hazai olvasási szokások, trendek. Intézményünk igyekszik megtartani olvasóit és a potenciális használók bevonására törekszik. A pandémia idejéről megmaradt az olvasók számára az a lehetőség, hogy e-mailben jelezhetik kölcsönzési szándékukat a könyvtár felé és a kikölcsönözni kívánt dokumentumokról is egyeztetgetnek a könyvtárossal.

a. sikerek, eredmények és trendek (használati mutatók alapján)

A Nagyközségi Könyvtár több alkalommal nyújtott be pályázatot a Nemzeti Kulturális Alap Közgyűjtemények Kollégiuma által kiírt „*Települési könyvtárak szakmai eszközfejlesztése, korszerűsítése*” felhívásra. 2022 júliusában benyújtott anyagot sikeresnek találta a Kollégium és 2.115.434,- Ft támogatást ítélt meg számunkra. A forrásból tervezzük a tetőtér teljes berendezését, illetve az elavult könyvtári bútorok cseréjét.

Az év tapasztalatai azt mutatják, hogy a Könyvtár a nyugdíjas korosztály számára kedvelt találkozóhely és gyakran tapasztalja a könyvtáros munkatárs, hogy egymásnak ajánlott könyvek kérésével keresik meg, illetve lehetőségként ők is felhívják a figyelmet, egyes dokumentumok beszerzésére.

b. az eredményeket jelentősen befolyásoló (pozitív vagy negatív) körülmények

A fiatal korosztály kevés alkalommal látogatta az intézményt, amely körülmény változásában a Tanoda beköltözése hozhat eredményt.

2. Stratégiai célok végrehajtása

- a. az intézményi stratégiai célok időarányos teljesülése a tárgyévi munka által*
- b. a pályázati tevékenység támogatta-e a stratégiai célok teljesülését*

Az elmúlt időszakban a lehetőséget kerestük, hogyan találhatunk forrást, hogy a felújított tetőtérben egy családbarát környezetet alakíthassunk ki, amelyben a fiatalok is jól érezhetik majd magukat, illetve a könyvtár állandó csoportjai is megtalálják a helyüket és komfortosan tudjanak majd a továbbiakban is működni. Et a Nemzeti Kulturális Alap Könyvtárak és Levéltárak Kollégiuma által kiírt nyílt pályázaton nyert forrásnak köszönhetően megvalósíthatjuk majd.

Fontos, hogy a pandémia után megtaláljuk a kapcsolódási pontokat újra az olvasókkal, akik kezdik újból felfedezni, hogy a könyvtár találkozási hely, ahol a közös érdeklődési kör által kapcsolódhatnak össze a településen élők. Ez jelentette 2022-ben a legnagyobb kihívást az intézmény számára.

3. Szervezet

Az intézmény szakmai szervezeti egysége által végzett tevékenysége a Szervezeti és Működési Szabályzatban található meg. 2022-ben az intézményben szervezeti változások nem történtek.

A Könyvtár működésének személyi feltételei:

A könyvtári feladatokat egy fő teljes munkaidőben foglalkoztatott főiskolai végzettségű könyvtáros látta el.

Egy fő közfoglalkoztatott, napi 8 órában intézményi adminisztrátori munkakörben (segéd könyvtáros végzettséggel) segítette az intézmény munkáját szeptemberi nyugdíjba vonulásáig. 2022. december 31-én a könyvtár felsőfokú végzettséggel rendelkező munkatársa is nyugdíjba vonult.

A könyvtárosi feladatokat 2022. október végétől középfokú végzettséggel rendelkező könyvtáros egyedül látja el.

2022-ben a nyitvatartási napok száma: 219.

Novemberig az egy hétre eső nyitvatartási órák száma: 32.

A nyitvatartási napok száma átlagosan egy héten: 5. (kedd, szerda, csütörtök, péntek, szombat) volt, az intézmény hétfői és vasárnapi napokon zárva tartott.

A novemberi hónapban a művelődési ház székhelyén az energiaválság okozta takarékosági intézkedéskövetkeztében a Könyvtár épületében, annak tetőterében működik tovább, így csökkentve a kiadásokat. Az átköltözéssel és az átszervezéssel járó feladatok miatt az első néhány hétében zárva tartott a könyvtár.

November hónapban a nyitva tartásunk, igazodott a Művelődési Ház nyitva tartásához. A hétfői napokon is dolgozott a könyvtáros kolléga, ekkor végezte az adminisztrációs munkákat. A Tanoda gyermekcsoportja hétfő délutánonként is tartott tehetséggondozó foglalkozásokat, az intézményt akkor olvasó nem látogatta. A szerda délután, és szombati napokon könyvtár zárva tartott is, így az egy hétre eső nyitvatartási órák száma 21 órára csökkent.

4. Infrastruktúra (legfeljebb 1000 karakter)

- a. *fizikai terek állapotának változása*
- b. *infokommunikációs (IKT) eszközpark állapotának változása*
- c. *egyéb infrastruktúra*

A Könyvtár 280 m² alapterületen működik. A földszinten helyezkedik el a felnőttek és gyerekek számára kialakított szabadpolcos **kölcsönzői tér**.

A **kisteremben** kerültek elhelyezésre a *kézikönyvek* és a *helytörténeti gyűjtemény*.

A felújított tetőtér alkalmas könyvtári rendezvények (író-olvasótalálkozó, kisebb kiállítások, csoportos foglalkozások) lebonyolítására is. A tetőtérben továbbra is biztosítjuk a Jóga csoport és a Kreatív Kézimunka klub foglalkozásait.

A könyvtár helyiségei rendezettek, a bútorok cseréje bár sokak cseréje esedékessé vált, használhatóak.

A **kiszolgáló helyiségek**: előtér, iroda, egészségügyi helyiségek (kiepített mosdó mozgáskorlátozott személyek számára).

Az **udvari szárny** állapota rossz, felújításra szorul. Ide csak a leselejtezett könyveket helyezzük, amelyek ebben a környezetben lassú, de biztos pusztulásra vannak ítélve.

A mozgáskorlátozottak az udvar felől akadálymentesen juthatnak be a kölcsönző térbe.

Az internetezők összesen három asztali számítógépet tudnak használni, az ingyenes WiFi elérhető az épületben. A DJP Pont eszközeit használhatják látogatóink.

A könyvtár épületének felújítását, megújulását saját költségvetési forrásból sajnos nem tudjuk biztosítani, így a megjelenő és az intézmény számára elérhető pályázati források keresése az egyik legfontosabb feladatának tartja.

Eszközparkunk) hét darab asztali számítógépből áll. Az internetezők összesen négy asztali számítógépet tudnak használni (három a kölcsönzötérben, egy a kézikönyvtárban). Intézményünk TextLib integrált könyvtári rendszert használ (két dolgozói számítógép + szerver gép).

A Digitális Jólét Program Pont eszközeit (laptopok, tabletek, multifunkciós színes nyomtató, projektor és mobil telefonok) is igénybe vehetik olvasóink, látogatóink.

A földszinten elérhető az ingyenes WiFi.

5. Gyűjteményi információk

- a. gyűjteményelhelyezés és gyűjteményfejlesztés*
- b. gyűjteményfeltárás*
- c. állományvédelem*
- d. digitalizálás*

2022. évben is a dokumentum-beszerzésre fordítható költségvetési források (központi költségvetés) ésszerű beosztásával és felhasználásával igyekeztünk biztosítani az állománynak a lehető legnagyobb mértékben történő gyarapítását. A gyarapítási keretek az intézmény gyűjtőköri elvei, szakmai szempontok, illetve a mindenkori használói igények, szükségletek függvényében alakítottuk. A tavalyi év folyamán folyamatos feladatként végeztük a dokumentumok rendelését, érkeztetését, állományba vételét, feldolgozását, szerelését, ugyanígy a folyóiratok rendelésével, érkeztetésével, reklamálásával kapcsolatos teendőket. Mindezen túl az állománygyarapításnál ezúttal is fontos szempont volt, hogy a használóink döntő többsége továbbra is a hagyományos dokumentumokat részesíti előnyben.

A gyűjtemény elektronikus feldolgozottsága 2022-ben 98%-os

2022-ben 227 db. dokumentumot (193 db könyv és 34 db folyóirat) vásárolt intézményünk, ebből 33 db *szakirodalom*, 116 db *szépirodalom* és 78 db *gyermekirodalom*.

A könyvtár összes dokumentumainak száma 2021.dec.31-én 20.959 volt, 2022-ben leselejteztünk 1232 db dokumentumot, így a dokumentumaink száma 2022. december 31-én 19.560 db.

2022-ben nem vásároltunk roma nemzetiségi irodalom témájában köteteket.

Helytörténeti gyűjteményünk 2022-ben nem gyarapodott.

A lakóhely, a szűkebb pátria történetével, mindennapjaival kapcsolatos dokumentumok gyűjtése, a település nevezetes eseményeinek feljegyzése, azok emlékeinek és írásos tárgyainak megőrzése (fénykép, képeslap, plakát, szórólap, meghívó, stb.) hagyományosan a

könyvtár feladata. A helyismereti sajtófigyelés során gyűjtjük a Jászládánnyal kapcsolatos híreket az országos és megyei napilapokból és más számunkra hozzáférhető sajtótermékekből.

2022-ben *könyvtárközi kérés* nem volt.

Számlázott folyóiratok száma: 34 darab és az *ajándék folyóiratok száma:* 2 darab.

2022-ben könyvtárunk 1232 db elhasználódott, vagy tartalmában elavult dokumentumot *selejtezett le. (ebből 450 db szakirodalom, 409 db szépirodalom és 373 db gyermekirodalom.*

A leselejtezett dokumentumok összértéke 389.999 Ft.

Az általános olvasói igények egyre inkább a szépirodalmi könyvek irányába tolódnak el. Ennek az igénynek kívánunk eleget tenni azzal a beszerzési tendenciával, hogy a könyvek gyarapítási aránya is eltolódik a szépirodalmi művek irányába.

Az állományba vétel az egyedi és csoportos leltárkönyvek vezetése számítógépen zajlik, mellette papíralapú egyedi és csoportos nyilvántartást is készítünk.

A meglévő állományt a *raktári katalógusban* is nyilvántartjuk (áramszünet, a számítógép meghibásodása, egyéb technikai okok miatt).

Gyűjteményfeltárás során a dokumentum adatai rögzítésre kerülnek a könyvtári elektronikus katalógusba. A nyilvántartást, a tárolást és a visszakereshetőséget a TextLib Könyvtári Integrált rendszer biztosítja.

Dokumentumainkat vonalkóddal látjuk el.

Azoknak a könyveknek a javítását, amelyeknél a használat során kisebb problémák merülnek fel, továbbra is a könyvtáros végzi el. A könyvtár költségvetésében sajnos nincs külön keret a könyvkötésre, restaurálásra.

A dokumentumaink nincsenek biztonsági jellel ellátva.

Könyvtárunkban nem folyik digitalizálási tevékenység.

6. Szolgáltatások (változások, trendek)

- a. célcsoportok számára (gyermekek, hátrányos helyzetűek, nemzetiségek, zenét kedvelők stb.) kialakított szolgáltatások eredményei
- b. helyben elérhető szolgáltatások
- c. távolról elérhető szolgáltatások
- d. közösségi szolgáltatások: rendezvények, klubok, képzések, kiállítások
- e. online felületek (honlap, közösségi média)

2022. évben is a dokumentum-beszerzésre fordítható költségvetési források (központi költségvetés) ésszerű beosztásával és felhasználásával igyekeztünk biztosítani az állománynak a lehető legnagyobb mértékben történő gyarapítását. A gyarapítási keretek az intézmény

gyűjtőköri elvei, szakmai szempontok, illetve a mindenkori használói igények, szükségletek függvényében alakítottuk.

2022-ben is folyamatos feladatként végeztük a dokumentumok rendelését, érkeztetését, állományba vételét, feldolgozását, szerelését, ugyanígy a folyóiratok rendelésével, érkeztetésével, reklamálásával kapcsolatos teendőket. Tudatosan próbáltuk pótolni a hiányzó köteteket (pl. sorozatok egyes részei, eltűnt példányok, keresett kiadványok). Mindezen túl az állománygyarapításnál ezúttal is fontos szempont volt, hogy a használóink döntő többsége továbbra is a hagyományos dokumentumokat részesíti előnyben.

A gyűjtemény elektronikus feldolgozottsága 2022-ben 98%-os.

Könyvtárunk mindent megtesz azért, hogy az intézményben lévő dokumentumok részére biztosítsa a megfelelő tárolási körülményeket, állaguk megóvása érdekében.

Igyekeztünk az olvasói igényeket kielégíteni 2022-ben is, ennek köszönhetően egyetlen korosztály sem maradt olvasnivaló nélkül, a legfiatalabbaktól a nyugdíjasig.

Tudatosan próbáltuk pótolni a hiányzó köteteket (pl. sorozatok egyes részei, eltűnt példányok), és igyekeztünk az olvasók által keresett kiadványokat beszerezni. Mindezen túl az állománygyarapításnál ezúttal is fontos szempont volt, hogy a használóink döntő többsége továbbra is a hagyományos dokumentumokat részesíti előnyben.

Jászládány hátrányos helyzetű település. Támogatjuk azokat a tehetséges fiatalokat, akik főiskolán, egyetemeken tanulnak tovább. Számukra és más felsőoktatási intézményben tanulónak lehetőség szerint biztosítjuk a tanulmányaikhoz szükséges szakirodalmat, akár könyvtárközi kérés segítségével is.

Helyben használat, internet- és számítógép használat, digitális eszközök használata, kölcsönzés, hosszabbítás, előjegyzés, könyvtárközi kölcsönzés, információ-szolgáltatás.

A könyvtárban ingyenes, és beiratkozáshoz kötött szolgáltatások is elérhetők. A beiratkozás 16 év alatt és 70 éves kor felett ingyenes. Továbbá pedagógus igazolvánnyal rendelkezők és közművelődési dolgozók is ingyenesen vehetik igénybe szolgáltatásainkat.

A könyvtár szolgáltatásait a beiratkozott olvasóink mellett látogatóink is igénybe vehetik.

Ingyenes szolgáltatásaink:

A dokumentumok helyben használatán kívül ingyenes szolgáltatásaink: könyvtárbemutatón, író-olvasó találkozón való részvétel, kiállítás megtekintése és könyvtárhasználati foglalkozások csoportoknak – előzetes egyeztetéssel, rendezvényeken való részvétel.

Beiratkozással igénybe vehető szolgáltatások:

Dokumentumkölcsonzés (könyv, folyóirat, CD, stb.) internethasználat: beiratkozott olvasóinknak, látogatóinknak WiFi: ingyenes hozzáférés és internet az épületben és közvetlen környékén.

Digitális Jólét Program (DJP) Pont eszközeit használhatják laptopok, tabletek, multifunkciós színes nyomtató (scanner + fénymásoló), projektor és mobiltelefonok. Ez a szolgáltatás a pandémia idején korlátozottan működött.

(Online katalógus, távhosszabbítás, távelőjegyzés, információ-szolgáltatás.)

Az internet népszerűségének köszönhetően a könyvtári szolgáltatások e szerepe is felértékelődött. Ezt a szolgáltatást 2021. évben a kialakult járványhelyzet miatt kevesebb felhasználó vehette igénybe, és a könyvtári szolgáltatásokat használók a 2022-es évben is csak korlátozott számban voltak jelen, ami a pandémia időszaka alatt kialakult szokásoknak is betudható lehet.

Programjaink szervezésénél fokozottan figyelünk a gyermekekre, a családokra, az idősekre, és a különböző szempontok szerint hátránnyal élőkre (sérültek, fogyatékkal élők, munkanélküliek, etnikai kisebbséghez tartozók).

Az újonnan kialakított tetőtér lehetővé teszi, hogy a programokat otthonos, barátságos körülmények között tudjuk megtartani, és novembertől már a Művelődési Ház irodája is itt működik.

Heti rendszerességgel két csoport működik a könyvtár megújult emeleti részén:

Jóga csoport minden kedden 17.⁰⁰ órától

Kreatív kézimunka klub pedig csütörtökön 13.³⁰ órától tartják foglalkozásaikat.

Az intézmény nem rendelkezik saját honlappal, de természetesen a művelődési ház közösségi oldalán a könyvtárral kapcsolatos információkat is folyamatosan elérhetővé tettük.

7. Minőségirányítás (legfeljebb 1000 karakter)

- a. használói elégedettségmérés
- b. önértékelés
- c. megyei hatókörű városi könyvtár segítő szerepe a minőségirányítás előkészítésében (a muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról és a közművelődésről szóló 1997. évi CXL törvény 66 §. j) pontja alapján)
- d. tárgyévi fejlesztések, innovatív lépések

2022-ben nem történt használói elégedettségmérés könyvtárunkban.

A pandémia alatt indult el kezdeményezésünk, amelyben olvasóinkat bíztattuk arra, hogy írjanak egymásnak könyvajánlókat, a helyi könyvtárból kölcsönzött könyvekről. Ezeket az írásokat a Ladányi Hírekben folyamatosan közre is adtunk. A „Neked is ajánlom” rovat sikeresnek bizonyult és több olvasónk rendszeresen közölte könyvélményeit a településen élőkkel.

8. Tudományos kutatás és kiadványok (legfeljebb 1000 karakter)

Intézményünkben nem folyik tudományos kutatás.

9. Partnerségi együttműködések (legfeljebb 1000 karakter)

2022-ben intézményünkben 50 óra közösségi szolgálati tevékenység nem volt, azonban egy fő diákmunkát végző 2022. augusztus hónapban segítette a könyvtár munkáját (könyvajánló készítése, helytörténeti anyag rendezése, részvétel könyvek selejtezésénél).

Igyekeztünk kapcsolatot tartani az alap-oktatási intézményekkel a Jászladányi Móra Ferenc Általános Iskolával, a Százbereki Kolping Katolikus Általános Iskola Jászladányi Tagintézmény tanulóival és pedagógusaival, és a Jászladányi Óvoda és Bölcsődével.

10. PR/marketing/kommunikáció eredményei (legfeljebb 1000 karakter)

- a. a könyvtár megjelenése médiumokban
- b. lépések az intézményről alkotott kép pozitív formálásához (pl. arculat, kommunikáció)

A könyvtár költségvetése nem teszi lehetővé, hogy fizetett hirdetéseket jelentessen meg, azonban a helyi lapban, a Ladányi Hírek hasábjain lehetőségünk van rendezvényeinkről (könyvkiállítás, író-olvasótalálkozó, kreatív foglalkozások, könyvtári óra, stb.) a lakosokat rendszeresen tájékoztatni (plakát, meghívó), illetve a megtartott rendezvények sikerességéről írni és azt fotókkal illusztrálni.

Településünkön sok a gondozásba vett gyermek, óvodások, általános iskolások. Célunk bevonni őket is programjainkba (nevelő szüleikkel együtt), segíteni őket aktív olvasóvá válni.

A könyvtár rendezvényeiről, eseményeiről folyamatos tájékoztatást nyújtunk a helyi lapban (Ladányi Hírek).

A Verseyhy Ferenc Könyvtár és Közművelődési Intézménytől (Szolnok) szakvéleményt kértünk a Nemzeti Kulturális Alap Közgyűjteményi Kollégiuma által kiírt „*Települési könyvtárak szakmai eszközfejlesztése, korszerűsítése*” c. pályázati felhíváson való részvételre. Ezt meg is kaptuk az intézménytől, és a könyvtárat érintő egyéb kérdésekben is megkerestük az Intézményt.

11. Összefoglaló a vármegyei hatókörű városi könyvtár által (legfeljebb 1500 karakter)

- a. a vármegye területén működő könyvtárak együttműködésének szervezésével kapcsolatos tevékenységének intézményre gyakorolt pozitív hatásairól,
- b. a könyvtár tevékenységét segítő 2022-ben nyújtott szolgáltatásairól,
- c. a települési könyvtár fejlesztésével kapcsolatosan végzett koordináció keretében a fenntartónak megtett javaslatokról

12. Az energiaválság okozta változásokról (legfeljebb 2000 karakter)

- a. Hogyan befolyásolta a könyvtári szolgáltatásokat és az intézmény nyitva tartását az energiaárak megnövekedése a 2022-es évben?
- b. Az egyes kulturális intézmények működését érintő veszélyhelyzeti szabályokról szóló 469/2022. (XI. 21.) Korm. rendelet rendelkezéseivel összhangban milyen fenntartói és intézményi intézkedések történtek a könyvtár szakmai működésére vonatkozóan?

2022. november 1-től takarékoság jegyében a Nagyközségi József Attila Művelődési Ház és Könyvtár intézményének székhelyén, a 5055 Jászládány, Kossuth Lajos u. 110. szám alatt működő művelődési házat a gazdaságosság szempontjait szem előtt tartva, a téli időszakra bezárt. A munkatársak, a Nagyközségi Könyvtár tetőterébe költöztek, ahol zavartalanul működhet tovább a munka. A könyvtárban az emelet hátsó részében berendezett iroda, paravánnal elválasztható, így a Jóga csoport foglalkozásai is megtarthatják a tagok.

Előreláthatóan a művelődési ház huzamosabb ideig lesz majd vendége a Könyvtárnak, mert 2023-as esztendőben, pályázati forrásból megújul a művelődési ház kívül és belül egyaránt, így valószínűleg az év végéig közös tető alatt működik majd a két intézmény. A művelődési ház csoportjai közül az Értékmentő Tanoda költözött az új helyre, így szükséges volt a Tanoda részére engedélyeztetni a helyszínváltozást, amely egy teljes körű Katasztrófavédelmi ellenőrzés keretében december 20-án meg is történt.

Összesen legfeljebb 16.500 karakter

Az egyes fejezetek összefoglalásaképpen lehetőség van az azokhoz kapcsolódó, legfeljebb egy oldal terjedelmű releváns infografika beszámolóba / munkatervbe illesztésére. (max. 12 infografika)